

2008/108471 Project Health, Safety and Environment (HSE) in the Work place, Bulgaria
Проект 2008/108471 "Здравословни, безопасни и екологични условия на труд", България

International conference
IMPROVING THE SOCIAL DIALOGUE
VIA ESTABLISHMENT OF WORKING CONDITIONS' COMMITTEES' NETWORK

Международна конференция
ПОДОБРЯВАНЕ НА СОЦИАЛНИЯ ДИАЛОГ
ЧРЕЗ ИЗГРАЖДАНЕ НА МРЕЖА НА КОМИТЕТИТЕ ПО УСЛОВИЯ НА ТРУД

Добрите практики в КЦМ АД, Пловдив

Sofia, 15-16.02.2011

The Project is supported by a grant from Norway through the Norwegian Cooperation Programme for Economic Growth and Sustainable Development in Bulgaria

Проект с финансовата подкрепа на Правителството на Норвегия чрез Норвежката програма за сътрудничество за икономически растеж и устойчиво развитие в България

Кратка история

- ❑ Официалното откриване на комбината е на 24 декември 1961 година, като ден преди това е пуснат в редовна експлоатация цинковият завод. В края на 1963 година са излети и първите блокчета олово.
- ❑ КЦМ АД е безспорен лидер в производството на цветни и благородни метали в Югоизточна Европа и Черноморския регион и работи активно за екологосъобразното им утвърждаване като ефективни пазарни продукти.
- ❑ Всички бизнес решения на КЦМ АД са съобразени с изискванията за опазване на околната среда и стандартите за здравословни и безопасни условия на труд. КЦМ притежава сертификати за съответствие със следните системи:
  - > ISO 9001:2008 /Система за управление на качеството/;
  - > ISO 14001:2004 /Система за управление на околната среда/;
  - > OHSAS 18001:2007 /Система за управление на здравето и безопасността при работа/.

Декларирана политика по БЗР на КЦМ АД

- ◆ Ние прилагаме проактивен подход на управление на системата “Безопасност и здраве при работа”, основан на:
  - **пълно контролиране на загубите** чрез система за оценяване и управление на риска; непрекъснато обучение и обмен на информация за възможните рискове при работа и методите за тяхното ограничаване и отстраняване; мониторинг на параметрите на работната среда и провеждане на редовни инспекции от органа по БЗР за предприемане на коригиращи действия;
  - **промоция на здравето на работното място**, разбирана като единен процес на съчетаване на усилията на всички сътрудници за оздравяване на работната среда и подобряване на личното поведение при работа.
- ◆ Мерките за здравеопазване и безопасност на труда съответстват на действащото законодателство и работниците и служителите трябва да бъдат убедени в това.

Система за управление на БЗР

1. Планиране и оценяване на риска:

- ❖ Идентифициране на опасностите;
- ❖ Определяне на елементите на риска и степента на въздействие;
- ❖ Вземане на решения за приемливост или недопустимост;
- ❖ Програма от мерки за подобрене:
  - техническа поддръжка на оборудването и хигиена на работното място;
  - изпълнение на инженерно-технически мероприятия по линия на – текущи ремонти, капитални ремонти и реализиране на инвестиционни проекти.
- ❖ Изготвяне на оценки за съответствия с изискванията на БЗР при разработването на проектни задания, въвеждане или реконструкция на производства и технологично оборудване.

2. Оперативно управление на риска:

- ❖ Контрол на достъпа до територията и производствените помещения;
- ❖ Споразумение за мерки по безопасност с други фирми, работещи на територията;
- ❖ Инструктаж за рисковете, текуща поддръжка на оборудването, използването и поддържането на КСЗ и ЛПС;
- ❖ Закупуване и доставка на ЛПС и СРО – становища за съответствието;
- ❖ Индивидуални и групови обучения по БЗР, консултиране информирани в КУТ.

Система за управление на БЗР

3. Измерване и мониторинг:

- ❖ Периодични наблюдения и измервания на факторите на работната среда;
- ❖ Контрол по изпълнението на програмните мерки;
- ❖ Реактивни измервания при инциденти;
- ❖ Разследвания и анализи на инциденти и злополуки по причини, вина и отговорности;
- ❖ Предприемане на коригиращи действия.

4. Провеждане на редовни инспекции от органа по БЗР:

- ❖ Проверка на съответствието на фактическата работна обстановка с изискванията за безопасна експлоатация;
- ❖ Предоставяне на съвети и допълнителни инструктивни напътствия по методите и организацията на работа и по използване на КСЗ и ЛПС.
- ❖ Създаване на обстановка на взаимна информираност и споделяне на проблемите. Получаване на достоверна информация на място и генериране на идеи за подобрене.

Дейност /задачи/ на комитетите и групите по условия на труд

Съгласно **чл. 27, ал. 1** от Закона за ЗБУТ в КЦМ АД е учреден комитет по условия на труд. В състава на комитета са включени равен брой представители на работниците и на служителите и представители на работодателя, общо 10 души.

Представителите в комитетите и групите по условия на труд се обучават задължително по програми, ред и изисквания, определени с наредба на министъра на труда и социалната политика и министъра на здравеопазването.

The Project is supported by a grant from Norway through the Norwegian Cooperation Programme for Economic Growth and Sustainable Development in Bulgaria

Проект с финансовата подкрепа на Правителството на Норвегия чрез Норвежката програма за сътрудничество за икономически растеж и устойчиво развитие в България

Дейност /задачи/ на комитетите и групите по условия на труд

- обсъждат всяко тримесечие цялостната дейност по опазване на здравето и осигуряване на безопасността и на работещите и предлагат мерки за подобряването ѝ;
- обсъждат резултатите от оценката на риска и анализите на здравното състояние на работещите, докладите на специализираните служби по трудова медицина и други въпроси по осигуряване и опазване на здравето и безопасността на работниците и служителите;
- обсъждат планираните промени в технологията, организацията на труда и работните места и предлагат решения за опазване на здравето и осигуряване на безопасността на работниците и на служителите;
- извършват проверки по спазване на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд;
- следят състоянието на трудовия травматизъм и професионалната заболяемост;

Дейност /задачи/ на комитетите и групите по условия на труд

- участват в разработването на програми за информиране и обучение на работещите по проблемите на здравословните и безопасни условия на труд;
- участват в извършването на оценката на риска на работните места пряко чрез включването им в работните групи и чрез организиране на анкета сред работниците – къде те виждат най-големите рискове в работата си, как оценяват ЛПС и СРО и др.;
- участват в разследването на трудовите злополуки;
- обсъждат предложение за одобряване на нови модели ЛПС, СРО и работни обувки;
- участват в актуализиране на нормативи за СРО и ЛПС;
- поставят проблеми свързани с липсата или закъснение на доставките на ЛПС, СРО, миещи средства, технологични проблеми свързани с БЗУТ и др.

Права на членовете на КУТ

- ❑ на достъп до наличната информация относно условията на труд, анализите на трудовия травматизъм и професионалната заболяемост, констатациите и предписанията на контролните органи;
- ❑ да изискват от работодателя да предприема необход-имите мерки и да правят предложения за отстраняване на опасностите или за временно ограничаване на риска за здравето и безопасността;
- ❑ да се обръщат към контролните органи, ако преценят, че взетите от работодателя мерки не са достатъчни да гарантират здравето и безопасността на работещите;
- ❑ да участват в проверките, извършвани от контролните органи.
- ❑ **Представителите на работниците и служителите в комитетите и групите по условия на труд не могат да бъдат поставяни в неблагоприятно положение за действията им за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.**

Права на членовете на КУТ

- ❑ Чрез провежданите консултации и диалог в заседанията на КУТ се подпомага социалното партньорство между работодател и работници и служители в областта по осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд.
- ❑ КУТ е част от механизма чрез който се реализира едно от основните задължения на работодателя за предоставяне на работниците и на служителите необходимата информация за рисковете за здравето и безопасността им, както и за мерките, които се предприемат за отстраняването, намаляването или контролирането на тези рискове.
- ❑ Посредством своите представители в КУТ, работниците и служителите осъществяват част от задължението си, да съдействат на работодателя и на съответните длъжностни лица при изпълнението на мероприятията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и на предписанията, дадени от контролните органи. **Мотивира работниците и служителите към инициативност, активно сътрудничество и диалог.**
- ❑ Чрез КУТ, работодателят споделя част от отговорността си получава обратна връзка за резултатите и дейността по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Поддържане на **непрекъсната информираност** на работещите за рисковете за здравето и безопасността, изграждане и поддържане на система за обучение по правилата по БЗР

На работниците се предоставя текуща информация за данните от оценката на риска, мониторинга на работните места, периодичните медицински прегледи и последващи изследвания и поддържане на постоянна взаимна информираност чрез:

- провеждащите се инструктажи, които задължително включват информация по здравните рискове и начините на предпазване;
- провеждащите се периодични заседания на Комитета по условия на труд /КУТ/ и възможност за дискусии и решения по конкретни проблеми;
- изготвяне и разпространение на листовки и брошури за същността на здравните рискове при работа и мерките за защита;
- постоянна страница в “Бюлетин КЦМ” с ежемесечна информация за дейностите по безопасност и здраве в предприятието.

Пълноценно се използва и локалната мрежа за предоставяне на актуална информация и провеждане на дистанционни обучения по БЗР.

The Project is supported by a grant from Norway through the Norwegian Cooperation Programme for Economic Growth and Sustainable Development in Bulgaria

Проект с финансовата подкрепа на Правителството на Норвегия чрез Норвежката програма за сътрудничество за икономически растеж и устойчиво развитие в България

Добри практики по БЗР

Завод за сярна киселина и пара
Системата DKDA осигурява намалено съдържание на SO_2 в отпадъчните газове до ниво под 500 mg/Nm^3 , с което се гарантира спазването на най-строгите стандарти за допустими концентрации в тези отпадъчни газови потоци, изпускани в атмосферата.

Новите инсталации са изпълнени съгласно изискванията на най-добрите налични техники и обезпечават пълно съответствие с екологичните изисквания по отношение на организирани и неорганизиран емисии на серен диоксид, прах и вредни вещества в отпадъчните води.

Добри практики по БЗР

Управлението на процесите в ПКЦ се извършва посредством DCS (автоматизирана система за контрол и управление на процесите) от “Зала за управление”. Четирите операторски пулта предлагат пълен надзор на съоръженията.

Обектът е финансиран от Японската банка за международно сътрудничество /5 954 999 999 ¥/ и Черноморската банка за търговия и развитие, Солун /USD 9 171 000/.

Добри практики по БЗР

Централна пречиствателна станция за отпадни води

С изграждането на централната пречиствателна станция е гарантирано постигането на ограничителните емисионни норми на българското законодателство. Съставът на пречистените води отговаря на Емисионните норми за допустимо съдържание на вредни и опасни вещества в отпадните води, заустени във водни басейни.

Капацитетът на станцията е 300 м³ /ч отпадни промишлени води и 50 м³ дъждовна и промишлена вода.

Обектът е финансиран от Черноморска банка за търговия и развитие, Солун и стойността му възлиза на 4 000 000 лв.

The Project is supported by a grant from Norway through the Norwegian Cooperation Programme for Economic Growth and Sustainable Development in Bulgaria

Проект с финансовата подкрепа на Правителството на Норвегия чрез Норвежката програма за сътрудничество за икономически растеж и устойчиво развитие в България

Добри практики по БЗР

Инсталация за преработка на акумулаторни отпадъци

Инсталацията за преработка на амортизирани отпадъци е произведена от италианската фирма ENGITEC TECHNOLOGIES S.p.A. с проектен капацитет 3 т/ч отработени акумулатори.

Цялото съоръжение работи напълно автоматизирано и се обслужва от двама оператори. Технологичните параметри се наблюдават и контролират от пулт за управление.

При изпълнението на проекта е постигната висока енергийна ефективност на цялата инсталация. Нейното ситуиране и естествена връзка с оловно производство прави изключително ефективно използването на реализирания краен продукт.

Стойността на инвестицията е в размер на 3 млн. EUR, като средствата са осигурени от печалбата на КЦМ АД.

The Project is supported by a grant from Norway through the Norwegian Cooperation Programme for Economic Growth and Sustainable Development in Bulgaria

Проект с финансовата подкрепа на Правителството на Норвегия чрез Норвежката програма за сътрудничество за икономически растеж и устойчиво развитие в България

Добри практики по БЗР

- Новоконструираната кабина няма аналог в България.
- Тя е одобрена от Държавна инспекция по технически надзор – гр. Пловдив и се монтира за първи път в КЦМ АД – гр. Пловдив.
- При въвеждането ѝ в употреба се регистрираха следните предимства:
  - шумоизолация - подобрена е с 60% спрямо предишното поколение кабинни;
  - топлоизолация;
  - защита от прах;
  - подобрена видимост;
  - ергономична седалка;
  - климатизирана кабина.

ИНВЕСТИЦИОННИТЕ НАМЕРЕНИЯ НА КЦМ АД, ПЛОВДИВ

Основна цел на Проекта „Технологично обновление и разширение на производството на КЦМ АД, Пловдив” е изграждане на високоефективно и конкурентно производство на олово, цинк, сплави и други продукти на тяхната база чрез въвеждането на нови технологии за преработване на суровините, осигуряващи безопасни и здравословни условия на труд и без отрицателно въздействие върху околната среда.

Проектът включва „Ново оловно производство” с изцяло нова най – модерна технология на производство.

В Цинково производство включва разширение на мощностите за извличане на цинковата угарка и увеличаване на дела на преработваните вторични цинкови суровини .

Проекта е на стойност 100 млн. Евро с осигурено финансиране от Европейската банка за развитие и Уникредит Булбанк.

**Общоевропейско проучване на
общественото мнение относно безопасните и
здравословни условия на труд**

юни 2009 год.

**Проучване на мнението относно
безопасните и здравословни условия на труд
на работещите в КЦМ АД**

ноември 2009 год.

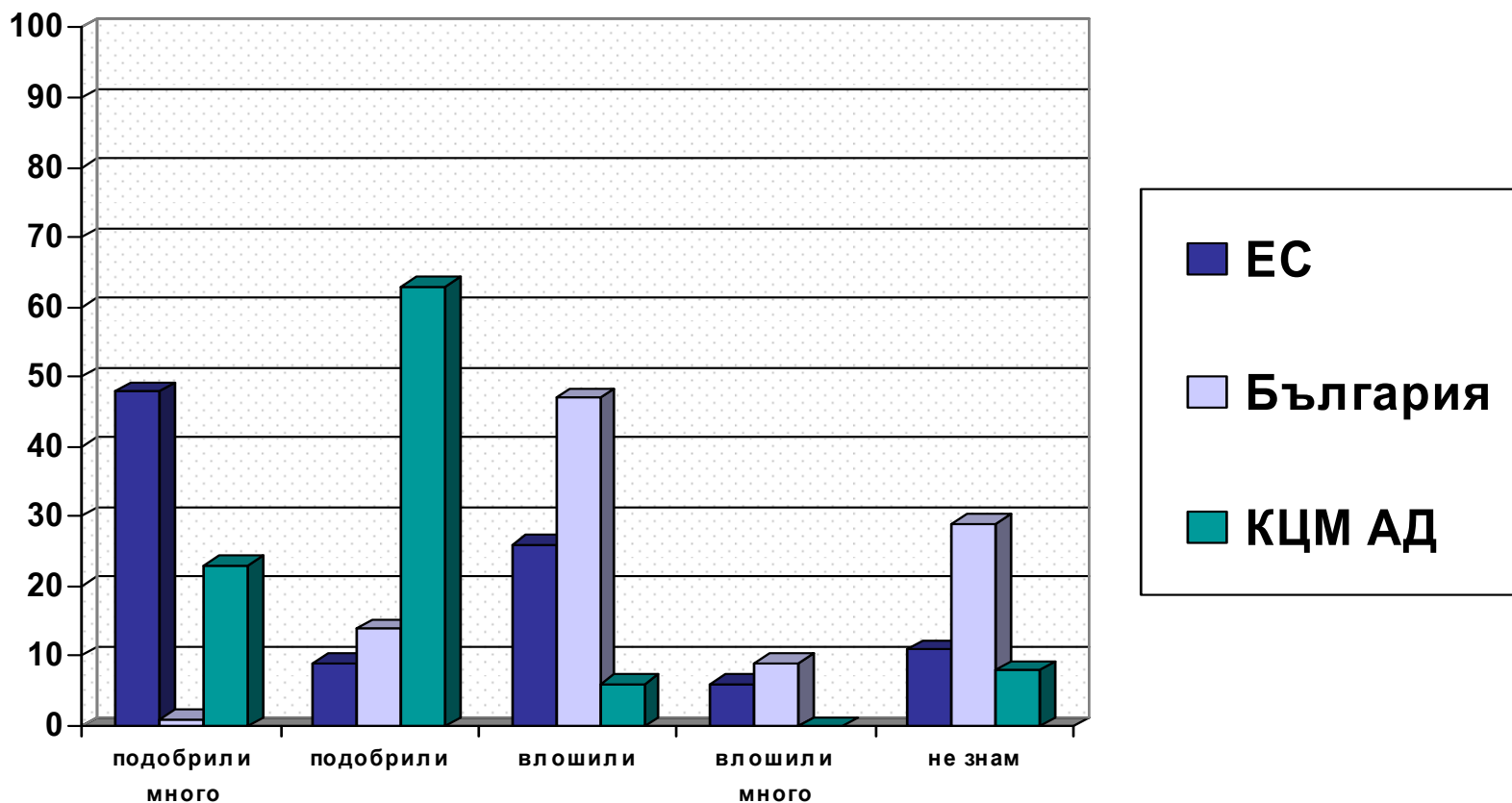

The Project is supported by a grant from Norway through the Norwegian Cooperation Programme for Economic Growth and Sustainable Development in Bulgaria

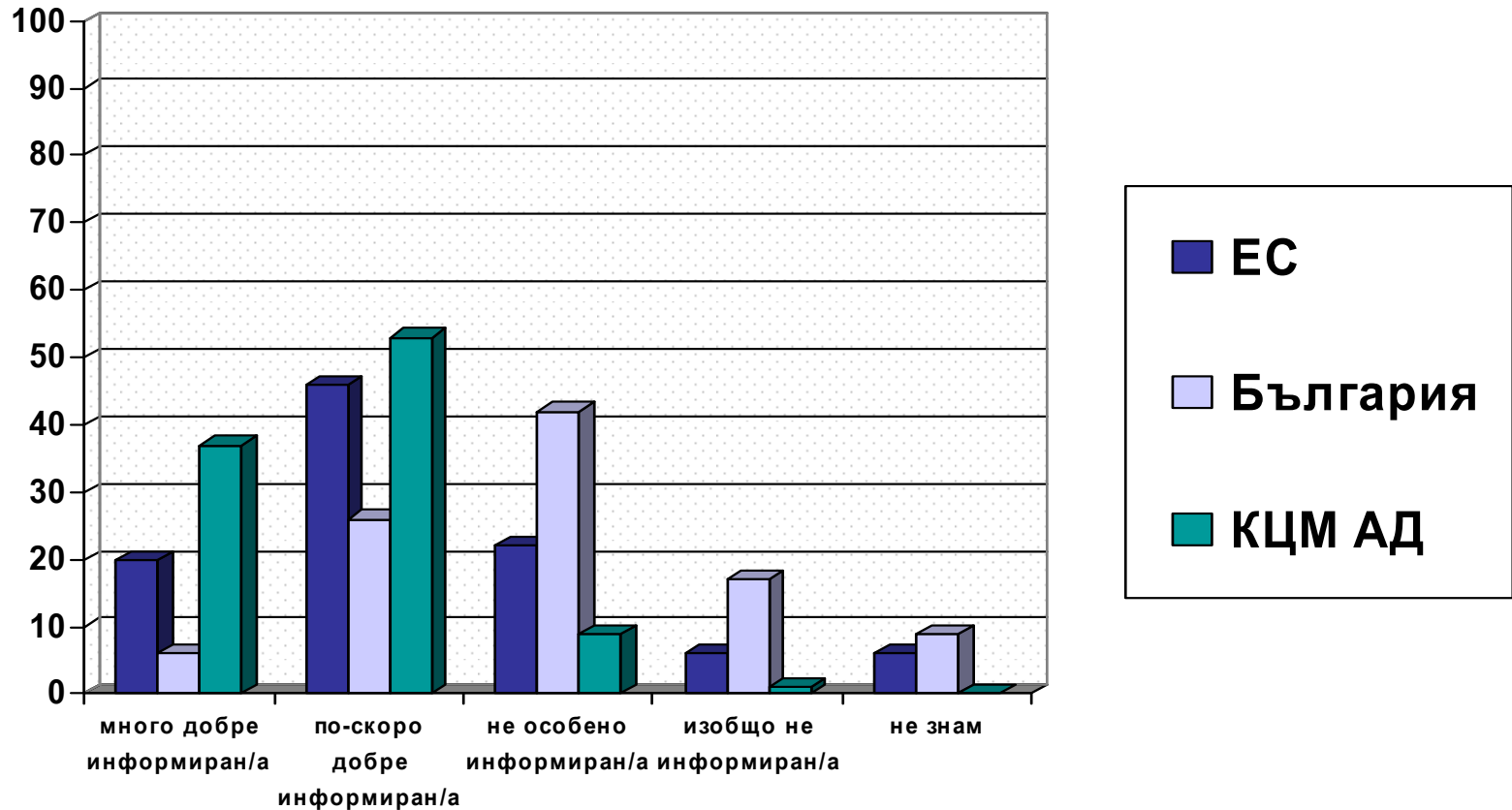
Проект с финансовата подкрепа на Правителството на Норвегия чрез Норвежката програма за сътрудничество за икономически растеж и устойчиво развитие в България

Смятате ли, че през последните пет години безопасността и здравето при работа са се ...?

Що се отнася до рисковете за безопасността и здравето на работното място, смятате ли, че Вие лично сте...?

БЛАГОДАРЯ ВИ ЗА ВНИМАНИЕТО!